

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

ה' טבת, תשע"ט 13.12.2018

סומן: כ-18-13258

לכבוד

עו"ד מאיר לוינ

ד"ר משה ברקת

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי)

הממונה

משרד המשפטים

רשות שוק ההון הביטוח והחיסכון

נכבדנו שלום רב,

הנדון: הקמת "מטבחון" בהנהגת מר שלמה אליהו לפיקוח על הנהלת "מגדל

חברה לביטוח", תוך איון הפיקוח הרגולטורי וחריגה מחוק החברות

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

לאחרונה פורסם כי מר שלמה אליהו הורה על הקמת ועדת דירקטוריון בהנהגתו בחברת האם מגדל אחזקות שנועדה לפקח על חברת הבת מגדל ביטוח (או בשפה העממית ולהלן: "המטבחון"). אנו מחזקים את ידו של הממונה על רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון (להלן: "הממונה" וכן "הרשות", בהתאמה), בהחלטתו לזמן בדחיפות את מר שלמה אליהו, יו"ר קבוצת מגדל לבירור בנושא במשרדי הרשות, וקוראים לממונה ולמשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי) לבלום את פעילות המטבחון ובכך למנוע איון הפיקוח של הרשות וחריגה מחוק החברות, וכל זאת בנקיטת הצעדים הבאים:

א. כמענה ראשוני, מציעה התנועה להורות להנהלת מגדל ביטוח שלא לשתף פעולה עם המטבחון שהקים מר אליהו, משאינו מוסמך למלאכה לשמה הוקם;

ב. בנוסף, מציעה התנועה להרחיב את הפיקוח של הרשות כך שיחול גם על חברות אחזקה המחזיקות בגופים המפוקחים על ידי הרשות, ככל שעיקר פעילותן העסקית מצויה בתחום סמכותה של הרשות.

הסכנות העולות מהקמת המטבחון שבגינן יש לנקוט את הצעדים הללו הינן כדלקמן:

א. **הקמת המטבחון מנוגדת לתכלית הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים:**

בעוד שהחלטות המטבחון עלולות להשפיע על התנהלותה של מגדל ביטוח ועל ציבור המבוטחים והחוסכים התלויים בה, הגוף אינו כפוף לפיקוח של רשות שוק ההון. בכך מאוין, הלכה למעשה, מנגנון הפיקוח של רשות שוק ההון ונפער פרצה הקוראת למפוקחים נוספים.

ב. **הקמת המטבחון מנוגדת להוראות חוק החברות ותכליתו:**

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqg@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

התערבות המטבחון המורכב מחברי דירקטוריון מגדל אחזקות, בניהול מגדל ביטוח, פוגע בעיקרון האישיות המשפטית הנפרדת וכן בעצמאות הדירקטוריון וההנהלה. כך גם מתעורר חשש לניגוד עניינים חריף וחריג, בפרט בכל הקשור לייעוד רווחים וחלוקת דיווידנדים, בהם יש למר אליהו אינטרס ניכר.

עניי הכול – הגופים המוסדיים בכלל וחברות הביטוח בפרט – נשואות ל"ניסוי" הרגולטורי-משפטי שעורך מר אליהו. ככל שיחזו "בהצלחתו" לא ירחק היום בו יפעלו גם הם באופן דומה.

רקע:

1. בשבועות האחרונים פורסמו בכלי התקשורת ידיעות לפיהן בעל השליטה בחברת "מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ" (להלן: "מגדל אחזקות"), מר שלמה אליהו, הקים מטבחון שמטרתו לפקח על הנהלת חברת הבת "מגדל חברה לביטוח בע"מ" (להלן: "מגדל ביטוח")¹. המטבחון, שמורכב מקבוצה מצומצמת של חברי דירקטוריון המכהנים במקביל הן במגדל אחזקות והן במגדל ביטוח (מר אליהו עצמו ושני דירקטורים חיצוניים: מר אברהם ביגר וגבי רונית בודו), פועל באופן ישיר מול דרג ההנהלה הראשי והמשני (סמנכ"לים) במגדל ביטוח.
2. עוד פורסם בכלי התקשורת, כי ברקע להקמת המטבחון עומד חוסר שביעות רצונו של מר אליהו מאופן תפקודם של מנהלי מגדל ביטוח – המנכ"ל דורון ספיר ויו"ר הדירקטוריון עודד שריג – וכי המטבחון הוקם על מנת לייצר מסלול עקיף לניהול ישיר של מגדל ביטוח על ידי מר אליהו, כמו גם על מנת להשפיע על המשך כהונת מנהלי מגדל ביטוח בתפקידם.²
3. בהמשך לכך, אמש פורסם בכלי התקשורת כי הממונה זימן בדחיפות את מר אליהו לביור דחוף במשרדי הרשות ביום ראשון הקרוב.³ זאת, לאחר שחברת מגדל אחזקות פעלה בניגוד להוראת הממונה שהנחה אותה לקיים ישיבה ייעודית בעניין המטבחון, בהקדם האפשרי, אך האחרונה מיאנה לעשות כן. עוד פורסם כי בד בבד פנה הממונה ליו"ר מגדל ביטוח על מנת לבתון האם דירקטוריון החברה רואה בעייתיות בעבודת המטבחון בהנהגת מר אליהו.
4. התנועה מברכת על צעדי הממונה שנקטו באחרונה, וסבורה כי הקמת המטבחון מעוררת שתי בעיות מרכזיות. ראשית, המטבחון מאיין את הפיקוח של הרשות שמטרתו הן הגנה על ציבור

¹ אסא ששון "המטבחון של אליהו – משה ברקת לא מתנגד, אצל סלינגר זה לא היה עובר" דה-מרקר (15.11.18),

www.themarket.com/markets/premium-1.6655293

² ר' לדוגמה: רון שטיין "כביש עוקף לשינויים פרסונליים במגדל? אליהו יפקח מקרוב על הנהלת חברת הביטוח" גלובס (8.11.2018), www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001259716; אסא ששון "אם שלמה אליהו אינו סומך על הנהלת מגדל - למה שהחוסכים יסמכו?" דה-מרקר (11.11.2018), www.themarket.com/markets/premium-1.6637538; וכתבות נוספות שעסקו בנושא.

³ רון שטיין "משה ברקת לשלמה אליהו: 'אתם בוחנים את סבלנותו של הרגולטור לרפיון בהתנהלותכם'" גלובס

www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001264559, (12.12.18)

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

המבוטחים והחוסכים והבטחת יציבות וניהול תקין של הגוף המבוטח. שנית, החוק מנוגד לחוק החברות ולתכליות שביסודו, ובפרט בעיקרון האישיות המשפטית הנפרדת.

הבעיה הראשונה – המטבחון מאיין את הפיקוח של רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון:

5. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981, מעניק לרשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון (להלן: "רשות שוק ההון") סמכות וחובת פיקוח על חברות בעלות רישיונות לפי חוקי הפיקוח השונים.⁴ משכך, מגדל ביטוח, המחזיקה ברישיון מבטחת ועוסקת בביטוח, פנסיה וגמל,⁵ כפופה לפיקוח סטטוטורי של רשות שוק ההון. מטרות הפיקוח הן הגנה על ציבור המבוטחים והחוסכים, הבטחת יציבות וניהול תקין של הגוף המפוקח ועוד.⁶

6. אלא שמגדל ביטוח פועלת כחברת בת באחזקה מלאה (100%) על ידי מגדל אחזקות. האחרונה, בתורה, מהווה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה בישראל, כאשר כ-70% מהון מניותיה מוחזק על ידי בעל השליטה מר אליהו. משכך, מגדל אחזקות כפופה לפיקוח רשות לניירות ערך, אך אינה כפופה לפיקוח רשות שוק ההון, אף כשעוסקת בענייני מגדל ביטוח.

7. והנה, הקמת המטבחון ופעולתו, עומדת בניגוד חריף לתכלית הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים. בפעילותו מכוח מגדל אחזקות, המטבחון אינו כפוף לפיקוח מטעם רשות שוק ההון, למרות שהחלטותיו עלולות להשפיע על התנהלותה של מגדל ביטוח ועל ציבור המבוטחים והחוסכים התלויים בה. בכך מאוין, הלכה למעשה, מנגנון הפיקוח של רשות שוק ההון עד שהוא הופך ל"לעג וקלס", משום שניתן יהיה להשתמש תדיר בחברות האחזקה על מנת לחמוק מ"רדאר הפיקוח" של רשות שוק ההון, מהוראותיה ומסמכויותיה.

8. אין לגרוע מחשיבות הפיקוח האפקטיבי של רשות שוק ההון על מגדל ביטוח, שכן האחרונה מנהלת נכסים בסכום כולל של כ-250 מיליארד ש"ח, רובם כספי ציבור. בהקשר זה יש לציין כי בניגוד לנציג ציבור העומד לבחירה והציבור יכול במידת הצורך להדיחו מתפקידו, הרי שהתחלטה מי ינהל את כספי הביטוח והחיסכון משפיעה על עתידו של הציבור לטווח ארוך מאוד, כולל העברת ניהול כספי הפנסיה בירושה, מבלי שתהיה לציבור דרך לסגת לאחור.

9. זאת ועוד, הפרצה אשר בשעריה נכנסת מגדל ביטוח קוראת למפוקחים נוספים לצעוד בעקבותיה ולחמוק מרשות שוק ההון תוך ניצול אבסורדי של חברות אחזקה. כעת, עיני הכול – הגופים המוסדיים בכלל וחברות הביטוח בפרט – נשואות ל"ניסוי" המשפטי-רגולטורי

⁴ ר"ס 1 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981.
⁵ "אודות חברת מגדל חברה לביטוח בע"מ", אתר קבוצת "מגדל",
www.migdal.co.il/He/MigdalTeam/MadorAboutMigdal/Pages/MainCharacteristic.aspx
⁶ ר"ס 1ג(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

שעורך מר אליהו. ככל שיחזו "בהצלחתו" לא ירחק היום בו יפעלו באופן דומה. נהיר לכל כי כאשר ירבו חברות האחזקה ויוקמו מטבחונים חדשות לבקרים, לא יהיה כלל פיקוח.

10. אם נמשיל את פיקוח הרשות לחומה המגנה על ציבור החוסכים והמבוטחים, הרי שניצול חברת האחזקות לעקיפת הפיקוח משול לפרצה בחומה. בצעדי להקמת המטבחון, זיהה מר אליהו פרצה זו ופעילות המטבחון מהווה ניצול הפרצה, באופן שעלול להביא רבים לעבור דרכה. משכך, רשות שוק ההון אינה יכולה להתעלם מהפרצה הפעורה בחומה.

11. כורח המציאות הוא לחתום את הפרצה, בטרם תיפול חומת הפיקוח כולה.

הבעיה השנייה – המטבחון מנוגד לחוק החברות ולתכליות שביסודו:

12. כידוע, חוק החברות, התשנ"ט-1999 מעגן את עיקרון האישיות המשפטית הנפרדת של החברה, וקובע כי זכות חברת האם בחברת הבת – כזכותו של כל בעל מניות בכל חברה – מתמצה בכוחה במסגרת האסיפה הכללית בכלל ובמינוי חברי דירקטוריון בפרט.⁷ אם כן, התערבות חברי המטבחון ב"כובעם" כתברי דירקטוריון מגדל אחזקות, בניהול מגדל ביטוח, פוגע בעיקרון האישיות המשפטית הנפרדת של החברה ובעצמאות דירקטוריון מגדל ביטוח.

13. ותנה, עיון ברשימת חברי הרכב הדירקטוריון במגדל אחזקות ובמגדל ביטוח מלמד כי מדובר למעשה באותם האנשים ותפקידים,⁸ למעט שני הבדלים: האחד, נוגע למעמדו של מר אליהו, כשבמגדל אחזקות הוא מכהן כיו"ר הדירקטוריון ובמגדל ביטוח כדירקטור. השני, נוגע למר עודד שריג המכהן כיו"ר הדירקטוריון במגדל ביטוח בלבד. מאחר שהרכב הדירקטוריון זהה, למעט מר שריג, עולה שאלה מדוע מר אליהו אינו מתכבד להקים ועדה לפיקוח על פעילות הנהלת מגדל ביטוח במקומה הטבעי שהוא דירקטוריון מגדל ביטוח? הסבר לכך הוא שמר אליהו משתמש בדירקטוריון מגדל אחזקות כדי לנהל דה-פקטו את מגדל ביטוח, תוך שהוא "עוקף" את סמכותו של מר שריג בדירקטוריון מגדל ביטוח.

14. מעקף כזה אינו אפשרי על פי דיני החברות, שקובעים מערכת בקרה ואיזון המעצבת את הממשל התאגידי בישראל. על פי מערכת זו, לחברה שלושה אורגנים (האסיפה הכללית, הדירקטוריון והמנכ"ל) ולכל אחד מהם תפקידים וסמכויות משלו. משכך, בידי מר אליהו מצויה הסמכות להשתמש באורגן האסיפה הכללית על מנת להדיח את מר עודד שריג מתפקידו. אך זאת הוא לא עשה, וסיבותיו עמו. תחת זאת, בוחר מר אליהו לבצע מעקף מורכב תוך נטילת סמכויות שלא ניתן לנטול או לאצול מדירקטוריון מגדל ביטוח.⁹

⁷ יוסף גרוס חוק החברות 213 (מהדורה חמישית, 2016).

⁸ אברהם ביגר, דח"צ; מירב בן כנע היר, דח"צ; רונית בוזו, דח"צ; ד"ר גבריאל פיקר, דירקטור ועוריאל מוסקוביץ, דירקטור.

⁹ סי' 57-58 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

15. מעבר לפגיעה בעקרון האישיות המשפטית הנפרדת ובעצמאות דירקטוריון מגדל ביטוח, יש בדברים פגיעה בעצמאות ההנהלה. שיח ישיר בין דירקטוריון מגדל אחזקות לדרג ניהול משני (סמנכ"לים) במגדל ביטוח מעלה חשש כבד לעצמאות האחרונים. לא מן הנמנע שבעקבות שיח ישיר זה יפעל דרג הניהול המשני במגדל ביטוח על מנת לרצות את המטבחון במגדל אחזקות.

16. כיפוף ו"עיקום" הממשל התאגידי במגדל אחזקות ובמגדל ביטוח, עלול לעורר ניגודי עניינים חריפים וחריגים בקרב חברי הדירקטוריון המשתתפים במטבחון ומכהנים במקביל כחברי דירקטוריון במגדל ביטוח, או לחלופין בקרב הנהלת מגדל ביטוח. זאת, בפרט בכל הקשור בייעוד רווחים ובחלוקת דיווידנדים, בהם יש למר אליהו אינטרס ניכר.

17. גם כאן, עולה חשש שבעקבות הקמת המטבחון על ידי אליהו, ולאחר שיזוהה מסלול זה כדרך לכופף ו"לעקם" את הממשל התאגידי, חברות אחרות עלולות לנצל את הפרצה על מנת "לעקוף" את מנגנוני הבקרה והאיזון בממשל התאגידי. משכך, לא ניתן להתעלם מפרצה זו ויש לחותמה בהקדם באמצעות שימוש בתכלית חוק החברות או באמצעות תיקון חקיקה.

הפנמת טעויות העבר בהערכת ההווה ותיקון העתיד:

18. על אף שהטענות המנויות לעיל עומדות בפני עצמן, יש מקום לראותן בהקשר רחב וכחלק ממערכת שלמה של "תמרורי אזהרה" שהתעוררו ביחס לשליטת מר אליהו במגדל ביטוח.

19. בשנת 2012 התריעה התנועה לראשונה, מפני מתן היתר שליטה למר אליהו, זאת, על רקע הודאתו בהפרת חובת דיווח ביחס ל-75 מיליון ₪ שבגינה הושת עליו קנס בגובה 2.8 מיליון ש"ח, ועל רקע ידיעות לפיהן מר אליהו נוהג להמר בהימורים (חוקיים) בחו"ל¹⁰ (מצ"ב כנספח א' למכתבנו). למרבה הצער, טענות התנועה נדחו כלאחר יד על ידי הממונה (דאז, מר שריג, שהעניק למר אליהו היתר שליטה במגדל ביטוח.

20. בשנת 2014 התריעה התנועה בשנית, מפני הבעייתיות הטמונה בכוונת מר אליהו למנות את מר שריג, זמן קצר לאחר שהאחרון העניק לו את היתר השליטה במגדל ביטוח במהלך שנוי במחלוקת, לתפקיד בכיר במגדל ביטוח או בחברת "ביטוח אליהו" (מצ"ב כנספח ב' למכתבנו). בין היתר בעקבות פנייה זו התנגדה הממונה על שוק ההון דאז, גב' דורית סלינגר, למינויים אלו והם נפסלו.

21. בשנת 2015 התריעה התנועה בשלישית, מפני הבעייתיות הטמונה בכוונת מר אליהו "לעקוף" את התנגדותה של הממונה על שוק ההון למינוי מר עודד שריג לתפקיד בגופים המפוקחים, באמצעות מינויו לתפקיד יו"ר מגדל אחזקות (מצ"ב כנספח ג' למכתבנו). למרבה הצער, הממונה

¹⁰ מירב ארלוזורוב "עסקת מגדל בבדיקה בשל ההימורים החוקיים של אליהו בלונדון" דה-מרקר (15.3.2012), www.themarket.com/markets/1.1664280

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

דאז, גב' סלינגר, סברה כי אין בידיה כלים למנוע את המינוי, ורשות שוק ההון לא השכילה להשיגם מאז ועד היום.

22. נמצאנו למדים כי אין זו הפעם הראשונה בה עולים "תמרורי אזהרה" ביחס לשליטת מר אליהו במגדל ביטוח, ואין זו הפעם הראשונה בה מנצל מר אליהו את הפרצה בדמות חברת האם מגדל אחזקות, על מנת לאיין את הפיקוח של רשות שוק ההון ו"לעקם" את הממשל התאגידי במגדל ביטוח ובמגדל אחזקות. התנועה התריעה בזמן אמת מפני אירועים אלו וכעת מתריעה שוב בעניין המטבחון, בתקווה שעתה הבעיות יזוהו ויטופלו מן השורש.

קריאה להתערבות רגולטורית:

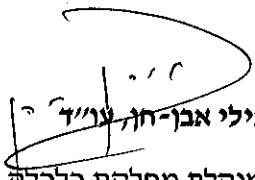
23. נוכח האמור לעיל, ולאור פגישת הבירור שעתידה להתקיים בבוקר יום ראשון הקרוב בנוכחות מר אליהו, קוראת התנועה לממונה על רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון ולמשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי), להתערב באופן מידי ולמנוע את איון הפיקוח של רשות שוק ההון ו"המעקף" לחוק החברות בדרכים הבאות:

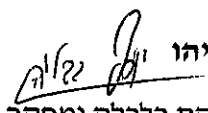
א. כמענה ראשוני, מציעה התנועה לממונה להשתמש בסמכותו ולהורות להנהלת מגדל ביטוח שלא לשתף פעולה במישרין או בעקיפין, עם המטבחון בהנהגתו של מר אליהו, שאינו מוסמך למלאכה שלשמה הוקם.

ב. כמענה היורד לשורש הבעיה, מציעה התנועה לבחון אפשרות להרחיב את פיקוח הרשות כך שיחול גם על חברות המחזיקות בגופים המפוקחים על ידי הרשות ככל שעיקר פעילותם העסקית מצויה בתחום הכפופים לחוקי הפיקוח.

24. לאור החשיבות הציבורית הרבה של הנושא הנדון, נודה לתשובותיכם המהירות.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

יוסף גדליהו
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

העתקים:

ח"כ איתן כבל, יו"ר ועדת הכלכלה;

חברי ועדת החקירה להתנהלות המערכת הפיננסית בהסדרי אשראי ללווים עסקיים גדולים;

ח"כ משה גפני, יו"ר ועדת הכספים.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: יד' סיון, תשע"ב 04/06/2012

סומן: כ-12-10314

לכבוד

פרופ' עודד שריג

הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון

משרד האוצר

מר דוד זקן

המפקח על הבנקים

בנק ישראל

ד"ר יובל שטייניץ

שר האוצר

נכבדי שלום רב,

הנדון: גילוי נאות לציבור לסיבות שהביאו לפסילתו לכאורה של מר

אליהו מרכישת גרעין השליטה בבנק לאומי

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: התנועה) הריני לפנות אליך כדלקמן:

1. על פי פרסומים בתקשורת, בימים אלו, בוחן הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר להעניק למר שלמה אליהו, בעל המניות הגדול ביותר בבנק לאומי והבעלים של חברת הביטוח 'אליהו', היתר שליטה בחברת 'מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ' אחת החברות הגדולות בארץ לביטוחי חיים, המנהלת כ-33% מכלל קרנות הפנסיה וביטוחי החיים בישראל.
2. על פי פרסומים בתקשורת הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון קיבל בקשה למתן היתר שליטה ב 'מגדל' לאחר שמר שלמה אליהו סיכם על רכישת כלל מניותיה של חברת ג'נרלי האיטלקית, בעלת השליטה בחברת האחזקות 'מגדל' (ר' למשל מורן רייכמן, שלמה אליהו רוכש את השליטה במגדל, NRG, 17.3.12).
3. עוד פורסם כי הממונה על שוק ההון והביטוח עומד לערוך שימוע לאיש העסקים אליהו כותנאי לקבלת החתר, זאת לכאורה בשל כך כי מר אליהו הואשם ואף הודה בהפרת חובת הדיווח על פי חוק של 30 המחאות בנקאיות שהוצאו מישראל בהיקף כולל של כ 75 מליון ₪

<http://www.nrg.co.il/online/16/ART2/344/014.html>¹

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

- ובשל כך הוטל עליו קנס בגובה של 2.8 נה- הקנס הגבוה ביותר מבין ההחלטות שפורסמו עד כה.
4. על פי החלטת הוועדה, אליהו סיפק הסברים רק ל כ 13.5 מליון נה מ תוך כספים אלו בתואנה כי כספים אלו שימשו להימורים חוקיים בלונדון. ובאשר לשאר הכסף כ- 60 מליון ש"ח ציינה הוועדה כי מר אליהו סרב לספק הסברים לשימוש שנעשה בכסף מעבר לכך כי יועד לשימוש אישי.
5. עוד ציינה הוועדה בהחלטתה כי מדובר באדם אשר אישר כי חוק איסור הלבנת הון מוכר לו ואף ציין כי עבר הדרכות והשתלמויות שונות בנושא.
6. עוד ציינה הוועדה כי בנסיון להסביר טענתו נתן מר אליהו 3 גרסאות שונות לסברתו לגבי מהות הפעולה שביצע.
7. כמו כן ציינה הוועדה כי "כאשר מדובר באיש עסקים... אין מקום לקבל הגישה לפיה נמנע מברור הקף חובות הדוות באופן מלא"
8. לעמדת התנועה ראוי כי הממונה על שוק ההון יתן דעתו לאמור לעיל כמו גם לדבריו של מר אליהו בפני הוועדה כי, לא עמד על ההבדל בין הפעולות הפיננסיות השונות זו מזו במהותן של העברה בנקאית והמחאה בנקאית, וכן להחלטתה של הוועדה בנוגע לדבריו אלו בקבעה כי היא מתקשה לקבל את טיעונו לאי הבנה בתום לב באשר לכך.
9. התנועה תבקש מהממונה על שוק ההון כי ישקול בכובד ראש את מתן התר השליטה למר אליהו לאור קביעותיה אלו של הוועדה.
10. על רקע הפרסומים הנ"ל, נזכיר כי בעבר הביע מר אליהו מספר פעמים רצון לגבש גרעין שליטה בבנק לאומי, בו הוא מתזיק כ-9.6% מהון המניות, ומהווה את בעל המניות הגדול ביותר.
11. בפרט, הוא הביע את רצונו לקנות את אחזקותיה של המדינה בבנק ולהפוך בהמשך לבעל השליטה.
12. על פי פרסומים בתקשורת, ניכר כי התקיימו מגעים בין מר אליהו לבין בנק ישראל, ייתכן בצורה לא פורמאלית, במסגרתם הבנק סירב לתת לו היתר שליטה בלאומי (ר' למשל מוטי בסוק, האם בנק ישראל מונע משלמה אליהו להשתלט על בנק לאומי מפני שהוא מזרחי?, דה

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

מרקר 28.11.2009, תני גולדשטיין, מדוע בבנק ישראל לא אוהבים את אליהו?, ויינט,
311.1.10, או סיון איזקו, חגי מירום: "אליהו הבין שלא יקבל היתר שליטה בבנק לאומי", דה
מרקר, 8.3.12).

13. לאור הפרסומים בדבר הרצון הברור והנחישות שהפגין מר אליהו, כמו גם אמירתו הנחרצת
בשנת 2010 כי "בתוך 90 יום לבנק לאומי סוף סוף יהיה בעל שליטה"⁵ ניתן להניח כי לא
בנקל ויתר על תכניותיו, קל וחומר שלא על דעת עצמו.

14. בהקשר זה וכפי שאף פורסם בתקשורת – "ככל הידוע אם כי הדבר לא נאמר אף פעם רשמית,
בנק ישראל מתנגד לאורך יותר מ 10 השנים האחרונות כי שלמה אליהו יהיו הבעלים או
מבעלי השליטה בבנק לאומי בשל הנוהג שלו להמר בהיקפי כספים גדולים בבתי קזינו
בלונדון".

15. באם כך אכן הם פני הדברים, הרי שבמסגרת המגעים לרכישת חברת הביטוח מגדל השולטת
בכשליש מכספי הפנסיה של הציבור, זכאי הציבור לדעת אילו מגעים התקיימו בין בנק ישראל
לבין מר שלמה אליהו, אם בכלל, בסוגיית רכישת השליטה בבנק לאומי, ובעיקר זכאי הציבור
כי תפורסם ההחלטה מדוע לכאורה בנק ישראל לא אישר בסיכומו של דבר את מועמדותו
לרכישת גרעין שליטה בבנק לאומי.

16. בנוסף, נבקש לדעת מהם השיקולים שעמדו בבסיס החלטה זו, והאם במסגרת שיקולים אלו
התייחס בנק ישראל לפרסומים אודות הימוריו של מר אליהו בלונדון, לצרכם הוציא מהארץ
סכום של כ 13.5 מליון ש"ח כמו גם ל כ 60 מליון השקלים להם לא נתן כל הסבר.

17. חשוב להדגיש כי שיקולים אלו, במידה שבנק ישראל התייחס אליהם, ושבעטיים לא ניתן,
לכאורה, בסופו של יום היתר שליטה למר אליהו, רלוונטיים מאוד לענייננו, שכן גם כאן
מדובר ברכישת מוסד פיננסי המנהל כ-33% מכלל קרנות הפנסיה וביטוחי החיים בישראל.

18. יודגש- אם אכן בנק ישראל לא נעתר לבקשתו של מר אליהו לקבלת היתר שליטה בבנק
לאומי, הרי שהנימוקים לכך הינם מידע ציבורי רב ערך שיש לפרסמו לציבור לאלתר, טרם
מעבירים כשליש מכספי הפנסיה וביטוח החיים של אזרחי המדינה לשליטתו.

² <http://www.themarker.com/markets/1.553184>

³ <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3832744,00.html>

⁴ <http://www.themarker.com/markets/1.1659241>

⁵ אבי שאול, שלמה אליהו: בתוך 90 יום לבנק לאומי סוף סוף יהיה בעל שליטה, גלובס (14.3.2010).

<http://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000546507>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

19. בהקשר זה חשוב לזכור כי בניגוד לנציג ציבור אשר עומד לבחירה, והציבור יכול במידת הצורך להזיחו מתפקידו, הרי שההחלטה מי הוא זה שינהל את כספי הפנסיה שלנו הינה החלטה המשפיעה על עתידו של הציבור לטווח ארוך מאוד, כולל העברת ניהול כספי הפנסיה בירושה, מבלי שתהיה לציבור דרך לסגת לאחור.

20. בהקשר זה פורסם לפני כחודשיים כי גם משרד המשפטים שוקל את בקשת אליהו לאור מעורבותו בהימורים (מירב ארלוזורוב, עסקת מגדל בבדיקה בשל ההימורים החוקיים של אליהו בלונדון, דה מרקר, 15.3.12). יש להדגיש כי על אף שמדובר לכאורה בהימורים חוקיים, עולה השאלה שראוי שתיתן לגביה חוות דעת משפטית, מקצועית ואתית - האם ראוי שמי שלכאורה חובב הימורים בחייו הפרטיים יהיה אחראי על ניהול כספי ציבור כה משמעותיים.

21. עוד נדגיש כי הסמכויות המוקנות למפקח על הביטוח במתן התר שליטה הן רבות והוא אף רשאי שלא לתת התר כזה גם אם אין חשד לעברה פלילית.

22. לאור כך נבקש לדעת:

א. האם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון עמד בקשר עם בנק ישראל בכל הקשור לעמדתו באשר למתן היתר השליטה למר אליהו.

ב. באם התקבלו במשרדו של הממונה נימוקים לאי הסכמה לכאורה למתן היתר מבנק ישראל.

ג. נבקש לפרסם בציבור מה הם הנימוקים לפסילתו, לכאורה, של מר אליהו מרכישת גרעין השליטה בלאומי והאם נימוקים אלו נלקחו בחשבון בשיקולי החלטתו. נבקש אף לדעת האם סוגית אי מתן היתר לכאורה מבנק ישראל נלקחה בחשבון בהכרעתו של הממונה על שוק ההון האם לאשר למר שלמה אליהו רכישת שליטה על אחת מחברות הביטוח הגדולות במדינה. נציין כי לעמדת התנועה יש הקבלה רבה בשיקולים העומדים בפני בנק ישראל ואלו העומדים בפני הממונה על שוק ההון שכן בשניהם מדובר בניהולם של כספי ציבור לטווח ארוך.

23. זהות השולט בכספי פנסיה וביטוחי חיים הינה אינטרס ציבורי מובהק; זכות הציבור לדעת, והדרישה כי הליכי הבחירה ומתן ההיתרים מצד הרגולטור יהיו שקופים וחשופים, נועדה

<http://www.themarket.com/markets/1.1664280>⁶

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

לאפשר דיון ציבורי ופתוח; אין זהו עונש או הכבדה המוטלת על הרגולטור ואלו המבקשים את אישורו, אלא זכות מוקנית לציבור שזכאי לממשה.

24. אם אכן כך הם פני הדברים ואכן בנק ישראל החליט שלא לתת התר שליטה בבנק לאומי למר אליהו, התנועה למען איכות השלטון בישראל קוראת למפקח על הבנקים לפרסם לאלתר את השיקולים, חוות הדעת וכן את כל המידע הרלוונטי הנוגע להחלטה זו.

25. כמו כן התנועה קוראת לממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון לפרסם לציבור, טרם החלטתו, האם להעניק למר שלמה אליהו שליטה בחברת 'מגדל', את כל המסמכים חוות הדעת המקצועיות האחרות בנושא, (דוגמת זו של משרד המשפטים, בנק ישראל, מס הכנסה, הרשות להלבנת הון ורשויות אחרות), על מנת לאפשר לציבור לבחון ולבקר בצורה מושכלת את קבלת ההחלטה אשר תשפיע על ניהול כשליש מכספי הפנסיה של הציבור כולו.

26. במאמר מוסגר נציין כי על אף שסוגית היתר השליטה איננה מענייניו של מכתב זה, לעמדת התנועה יש לפרק את גרעיני השליטה במוסדות פיננסים בישראל ולא כל שכן אין לתת היתרי שליטה חדשים.

27. לתגובתך המהירה, נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד

מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

1

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: ט"ז אב, תשע"ד 12/08/2014

סומן: כ-14-13240

לכבוד,

גב' דורית סלינגר

מר אבי ליכט

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון,

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקאלי)

משרד האוצר

משרד המשפטים

ירושלים

ירושלים

נכבדי שלום רב,

הנדון: מינוי פרופ' שריג, המפקח לשעבר על הביטוח, לתפקיד בכיר

בחברת הביטוח "מגדל"

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: **התנועה**) הריני לפנות אליך כדלקמן:

1. בפנייה זו נבקש להתייחס לעובדה כי על פי פרסומים שונים הוצע לפרופ' שריג, המפקח על שוק ההון, הביטוח והחיסכון (להלן: **"המפקח על הביטוח"**) לשעבר, להתמנות לתפקיד בכיר בחברת הביטוח "מגדל" (להלן: **"החברה"**) אשר בשליטת שלמה אליהו.¹
2. כידוע, שריג סיים כהונתו כמפקח על הביטוח לפני כשנה. **במהלך כהונה זו שריג היה מעורב באישור מהלכים משמעותיים עבור מד אליהו, ביניהם אישור מתן היתר השליטה בחברת "מגדל".** נוסף על כך, כחלק מתפקידו, שריג אף קיבל החלטות אשר באופן עקיף וישיר תרמו לעסקיה של החברה.
3. עוד בזמנו, מתן היתר השליטה לשלמה אליהו עוררה תהיות רבות, זאת לאור העובדה שאלהו הואשם ואף הודה בהוצאת כספים אל מחוץ למדינה ללא דיווח תוך הפרת חובת הדיווח הקבועה בדין. לפי פרסומים, 30 המחאות בנקאיות הוצאו על ידי אליהו אל מחוץ לישראל בהיקף כולל של כ-60 מליון ש.²
4. בשל הפרה זו הוטל על אליהו קנס מנהלי בגובה 2.8 מיליון ש - הקנס הגבוה ביותר מבין ההחלטות שפורסמו עד לאותה התקופה.³ כן, באותה התקופה אף פורסמו לא מעט ידיעות בדבר מנהגו של אליהו להמר באופן קבוע (אך חוקי) בלונדון.⁴

¹ רון שטיין וסטלה קורין ליבר " האם מינוי פרופ' עודד שריג במגדל יטורפד?" **גלובס** 10.8.2014 www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000962233

² מירב ארלוזורוב, שימוע לאלהו כתנאי לקבלת היתר שליטה במגדל, **the-marker** 04.6.2012 www.themarket.com/markets/1.1722855

³ שם.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

12. מהשתלשלות העניינים שתוארה לעיל, ניתן ללמוד על כך שעוד בזמן אישור היתר השליטה למד אליהו, מדובר היה בצעד לא טריוויאלי. אולם כיום, לאור המשרה המוצעת לשריג בחברת "מגדל", נדמה כי מתעוררות שאלות קשות פי כמה אודות השיקולים אשר הנחו את המפקח, המטילות דופי כבד בהחלטתו דאז לאשר את ההיתר.

13. אין צורך להכביר מילים מדוע אין זה ראוי כי המפקח, אשר עד לפני תקופה קצרה היה אמון על פיקוח ואישור פעילותה של חברת הביטוח, יעבור עתה לעבוד בשורותיה. בייחוד, לאור העובדה שבנסיבות המקרה הנוכחי, שריג הוא אשר העניק לאליהו את השליטה ב"מגדל".

14. תופעה זו של דלתות מסתובבות, במיוחד בענף אשר תפקידו לנהל את חסכוניות הציבור, מטיל טעם לפגם בהחלטות בזמן אמת של רגולטורים ובמובנים רבים אף מערער את אמון הציבור בשירות הציבורי כולו. מעבר לכך, מעברו של שריג לחברת "מגדל" מעביר מסר לעובדי הציבור, כי יש להם לגיטימציה לקבל החלטות שעשויות לקדם את ענייניהם האישיים, זאת לעיתים על חשבון או בניגוד לאינטרס הציבורי.

15. לאור זאת, התנועה קוראת ליועץ המשפטי לממשלה לוודא כי מינוי זה לא ייצא אל הפועל ולקדם חקיקה שתמנע הישנות מקרים דומים בעתיד, זאת על מנת להבטיח את אמונו של הציבור בנציגיו. כן, התנועה תבקש להוסיף, כי נטל זה מוטל אף על כתפיה של המפקחת הנוכחית (שבוודאי לא נושאת באחריות להחלטות קודמות), ומחייב אותה לפעול באחריות מוגברת ולוודא כי האינטרסים של הציבור מוגשמים בכל אחת מהעסקאות והחברות עליהן היא מפקחת.

16. נודה להתייחסותכם העניינית לנושא.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

שחר וינברג
רכזת מחלקת כלכלה ומחקר

העתק:

מר יאיר לפיד, שר האוצר
מר דודו זקן, המפקח על הבנקים
פרופ' שמואל האוזר, יו"ר הרשות לניירות ערך
גבי יעל אנדרון, מנכ"לית משרד האוצר

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: ז' שבט, תשע"ה 27/01/2015

סומן: כ-14-13258

בפנייתך אלינו אנא ציין מספר תיק

לכבוד

הגב' דורית סלינגר

חממונה על שוק החון, הביטוח והחיסכון

משרד האוצר

ממונה נכבדת שלום רב,

הנדון: מינויו של פרופ' עודד שריג, המפקח לשעבר על הביטוח, לתפקיד

יו"ר חברת מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ מקבוצת "אליהו"

סימוכין: מכתבנו מיום 10.9.2014, מכתבך מיום 21.9.2014

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הריני פונה אליך כדלקמן:

1. ביום 29.12.14 פנתה התנועה במכתבנו שבסימוכין אליך, בו ביקשנו לקבל עדכון בעקבות קיום שימוע, בנוגע למינויו של פרופ' עודד שריג, המפקח על הביטוח לשעבר, לתפקיד בכיר בקבוצת "אליהו". לבקשה זו קדמה הבהרה בנוגע לעמדת התנועה לפיה מסמכותך להתנגד למינויו תטרי של פרופ' עודד שריג, המפקח על הביטוח לשעבר, לתפקיד בכיר בקבוצת "אליהו", כמו גם לתפקיד בכיר בחברת "מגדל".
2. ביום 4.1.15 נתקבלה במשרדנו תשובתך שבסימוכין, לפיה ניתנה לפרופ' עודד שריג ולאליהו חברה לביטוח בע"מ הזדמנות לטעון את טענותיהם בפניכם בעל פת. לאחר שנשמעו עמדותיהם, הודעת כי הינך מתנגדת למינוי פרופ' עודד שריג למנכ"ל חברת הביטוח אליהו (להלן: "חברת אליהו").
3. קיבלנו בתודה את מכתבך מיום 4.1.15 ורואים אנו את עמדתך כראויה ונכונה בהתאם לנסיבות המדוברות. עמדה זו חשובה למניעת הפגיעה באמון הציבור וליצירת אוירה של "דלתות מסתובבות" על שלל נזקיהם.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqq@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

4. יחד עם זאת, אנו מצרים על הפרסומים בהם מוצג לכאורה ניסיונו של מר שלמה אליהו לעקוף את עמדתך בסוגית מינויו של פרופ' עודד שריג למנכ"ל ב"חברת אליהו" ובחברת הביטוח "מגדל" הפרטית (להלן: "חברת מגדל"), ולמנות את האחרון לתפקיד יו"ר חברת "מגדל" אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן: "מגדל אחזקות"), הנשלטת בידי "חברת אליהו", ומחזיקה ב"חברת מגדל" המחווה חברת תבת העיקרית של "מגדל אחזקות".
5. באופן אבסורדי, לאחר התנגדותך, מצא מר שלמה אליהו דרך לנסות ולעקוף את החלטתך בנוגע למינוי פרופ' עודד שריג למנכ"ל "חברת אליהו" ו"חברת מגדל", באמצעות מינוי פרופ' עודד שריג ליו"ר "מגדל אחזקות".
6. לעמדת התנועה, מינוי פרופ' עודד שריג לתפקיד יו"ר "מגדל אחזקות" מהווה ניצול לרעה של מבנה האחזקות, שכן בזמן ש"חברת מגדל" הפרטית מחזיקה ברישיון מבטחת וכפופה לפיקוחה של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון (להלן: "המפקחת על הביטוח"), הרי ש"מגדל אחזקות" הציבורית אומנם איננה מחזיקה ברישיון עצמו, אך שולטת על "חברת מגדל" המחזיקה ברישיון מבטח ונהנית מהכנסותיה.
7. באופן זה, קיים חשש כי נעשה שימוש לרעה מצד מר שלמה אליהו המנסה לחמוק מסמכותך כממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון, דרך מינויו של פרופ' עודד שריג לתפקיד יו"ר "מגדל אחזקות".
8. זאת ועוד, מינויו של פרופ' עודד שריג ליו"ר "מגדל אחזקות" בזמן זה ולאחר השתלשלות האירועים כמפורט לעיל, נתפסת כהתרסה של מר שלמה אליהו, נגד הרגולטור. זאת בשל העובדה כי "מגדל אחזקות" היא חברת אחזקות ציבורית ישראלית, אשר תחת החזקותיה נמצאות חברות רבות אשר פועלות בתחום הביטוח והשירותים הפיננסיים. חשוב לציין כי עיקר הפעילות של חברת האחזקות הינה בגופים הנמצאים בתחום סמכותה של המפקחת על הביטוח משום פעילותם בתחום הביטוח.
9. לדידנו, מהיות חברת "מגדל אחזקות" חברה שבה נעדרת פעילות כלכלית משל עצמה, אשר בבעלותה חברות ביטוח רבות שתן החברות המוחזקות שלה, מינוי פרופ' עודד שריג ליו"ר "חברת מגדל" אחזקות מהווה פגיעה קשה באמון הציבור, כך שבאמצעות מבנה של חברת אחזקות שבה אין דרישה ברישיון מבטח, נשלטות הלכה למעשה חברות ביטוח רבות, אשר נדרשות בקבלת רישיון מבטח. כך מנסה מר שלמה אליהו לחמוק מהחלטת המפקחת על הביטוח ולמנות את פרופ' עודד שריג לתפקיד בחברת האם.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqg@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

10. לעמדתנו, מציאות זו שבה עקיפת הוראות המפקחות מתאפשרת באמצעות שימוש בתברת אחזקות, מעודדת את תופעת ה"דלתות המסתובבות" זאת מעבר לפגיעה ברגולציה.

11. חשוב לציין כי מציאות זו שבה עובד ציבור יודע כי בסוף דרכו הציבורית יהיה בעל אפשרות "לעבור צד" ולטפס בסולם הדרגות באותם הגופים בדיוק בהם טיפל כעובד ציבור, עלול להטות את החלטותיו ולנצל את קשריו ברשות בעת ייצוג הגורם הפרטי בפני הרשות במסגרת תפקידו החדש.

12. ההתעקשות כעת על המינוי, מגבירה את התמיהה ואת הפגיעה באמון הציבור, בייחוד בענף אשר אמון על ניהול חסכוניות הציבור ובכך מעביר מסר בעייתי לעובדי הציבור כי יש להם לגיטימציה לקבל החלטות שעשויות לקדם את ענייניהם האישיים בעתיד, לעיתים על חשבון או בניגוד לאינטרס הציבורי.

13. בנוסף לאמור לעיל, רואים אנו במינוי אופציונאלי של פרופ' עודד שריג לתפקיד יו"ר "מגדל אחזקות", כניצול לרעה של היתר השליטה ב"מגדל" שניתן למר שלמה אליהו באמצעות פרופ' עודד שריג עצמו בזמן כהונתו כמפקח על הביטוח.

14. חשוב לציין כי עוד אז חליך זה עורר תמיחות רבות, מאחר ומר שלמה אליהו הואשם ואף הודה בהוצאת כספים אל מחוץ למדינה, תוך הפרת חובת הדיווח הקבועה בדיון וסירוב לתת הסבר להתנחלותו.

15. כידוע, חברת אחזקות הינה חברה אשר לה אין מחות כלכלית משל עצמה מעבר לאחזקותיה חברות אחרות. בעולם בו חברת האחזקות מחזיקה תחניה חברות ביטוח רבות שתפקידן הוא ניהול כספי הציבור ומהעדר תכלית אמיתית לחברת האחזקה, נראה שהאחרונה יונקת את תכליתה האמיתית מתפעילות הביטוחית של החברות שתחת אחזקותיה.

16. לפיכך, ככל שנעדרת סמכות ישירה מטעם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון, להבנתנו, יש להחיל כללי רגולציה גם על חברות האחזקה של הגופים הפיננסיים. ובכך יהיה ניתן למנוע את מינוי עובדי ציבור שמינויים נאסר בחברות ביטוח הנדרשות לקבל רישיון מבטח.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ז. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqg@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

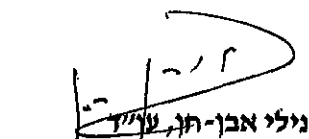
17. כמו כן, יש לבחון את סמכויותיה מכוח היתר השליטה בהקשר זה של המפקחות על הביטוח.

18. משכך, ראוי ליישם את החלטתך בנוגע למינויו של פרופי עודד שריג לתפקיד מנכ"ל "חברת מגדל", גם לגבי מינויו של פרופי עודד שריג לתפקיד יו"ר "מגדל אחזקות" ולמנוע את מינויו.

19. לתגובתך, נודה.

בכבוד רב,

דבורה גיוון
המחלקה הכלכלית

נילי אבן-חן, עו"ד
מנהלת המחלקה הכלכלית

העתק:

ח"כ זהבה גלאון

עו"ד אבי ליכט – המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקאלי)